

Домашня робота з математичного аналізу #23

Студента 2 курсу групи МП-21 Захарова Дмитра

7 травня 2023 р.

Завдання 2.2.

Умова. Обчислити дані поверхневі інтеграли першого роду

$$\mathcal{I} = \iint_S (x^2 + y^2) dS$$

де S частина конічної поверхні $z^2 = x^2 + y^2$ між площинами $z = 0, z = 1$.

Розв'язок. Параметризуємо нашу криву наступним чином:

$$\mathbf{x}(\rho, \theta) = \begin{bmatrix} \rho \cos \theta \\ \rho \sin \theta \\ \rho \end{bmatrix}$$

Знаходимо часткові похідні:

$$\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \rho} = \begin{bmatrix} \cos \theta \\ \sin \theta \\ 1 \end{bmatrix}, \quad \frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \theta} = \begin{bmatrix} -\rho \sin \theta \\ \rho \cos \theta \\ 0 \end{bmatrix}$$

Тоді векторний добуток:

$$\left[\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \rho} \times \frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \theta} \right] = \begin{bmatrix} -\rho \cos \theta \\ -\rho \sin \theta \\ \rho \end{bmatrix}$$

Отже, довжина цього вектора:

$$\left\| \left[\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \rho} \times \frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \theta} \right] \right\| = \rho \sqrt{2}$$

Тоді наш інтеграл:

$$\begin{aligned} \mathcal{I} &= \int_0^1 d\rho \int_0^{2\pi} \rho^2 \cdot \|\mathbf{n}(\rho, \theta)\| d\theta = \sqrt{2} \int_0^1 \rho^3 d\rho \int_0^{2\pi} d\theta = \\ &= 2\sqrt{2}\pi \cdot \frac{1}{4} = \frac{\sqrt{2}\pi}{2} = \frac{\pi}{\sqrt{2}} \end{aligned}$$

Відповідь. $\frac{\pi}{\sqrt{2}}$.

Завдання 2.3.

Умова. Обчислити даний поверхневий інтеграл першого роду

$$\mathcal{I} = \iint_S xyz dS$$

де S є частиною поверхні параболоїда $z = x^2 + y^2$ між площинами $z = 0, z = 1$.

Розв'язок. Параметризуємо поверхню як:

$$\mathbf{x}(\rho, \theta) = \begin{bmatrix} \rho \cos \theta \\ \rho \sin \theta \\ \rho^2 \end{bmatrix}$$

Тоді часткові похідні:

$$\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \theta} = \begin{bmatrix} -\rho \sin \theta \\ \rho \cos \theta \\ 0 \end{bmatrix}, \quad \frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \rho} = \begin{bmatrix} \cos \theta \\ \sin \theta \\ 2\rho \end{bmatrix}$$

А отже векторний добуток:

$$\left[\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \theta} \times \frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \rho} \right] = \begin{bmatrix} -2\rho^2 \cos \theta \\ -2\rho^2 \sin \theta \\ \rho \end{bmatrix}$$

А отже модуль:

$$\left\| \left[\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \theta} \times \frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \rho} \right] \right\| = \sqrt{\rho^2 + 4\rho^4} = \rho\sqrt{1 + 4\rho^2}$$

Нарешті, перейдемо до інтегралу:

$$\mathcal{I} = \int_0^1 d\rho \int_0^{2\pi} \rho^4 \cos \theta \sin \theta \cdot \rho\sqrt{1 + 4\rho^2} d\theta$$

Проте помічаємо, що

$$\int_0^{2\pi} \cos \theta \sin \theta d\theta = \frac{1}{2} \int_0^{2\pi} \sin 2\theta d\theta = -\frac{1}{4} \cos 2\theta \Big|_{\theta=0}^{\theta=2\pi} = 0$$

Тому $\mathcal{I} = 0$.

Відповідь. $\mathcal{I} = 0$.

Завдання 2.4.

Умова. Обчислити даний поверхневий інтеграл першого роду

$$\mathcal{I} = \iint_S (x^2 + y^2) dS$$

де S є поверхньою сфери $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$.

Розв'язок. Параметризуємо поверхню як

$$\mathbf{x}(\ell, \theta) = \begin{bmatrix} \sqrt{a^2 - \ell^2} \cos \theta \\ \sqrt{a^2 - \ell^2} \sin \theta \\ \ell \end{bmatrix}, \quad \theta \in [0, 2\pi], \quad \ell \in [-a, a]$$

Тоді після рутинних розрахунків отримуємо:

$$\left[\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \ell} \times \frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \theta} \right] = - \begin{bmatrix} \sqrt{a^2 - \ell^2} \cos \theta \\ \sqrt{a^2 - \ell^2} \sin \theta \\ \ell \end{bmatrix}$$

А отже довжина:

$$\left\| \left[\frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \ell} \times \frac{\partial \mathbf{x}}{\partial \theta} \right] \right\| = a$$

В такому разі маємо інтеграл:

$$\begin{aligned} \mathcal{I} &= a \int_{-a}^a d\ell \int_0^{2\pi} (a^2 - \ell^2) d\theta = 2\pi a \int_{-a}^a (a^2 - \ell^2) d\ell = \\ &= 2\pi a \left(a^2 \ell - \frac{1}{3} \ell^3 \right) \Big|_{\ell=-a}^{\ell=a} = 2\pi a^4 \left(2 - \frac{2}{3} \right) = \frac{8\pi a^4}{3} \end{aligned}$$

Відповідь. $\frac{8\pi a^4}{3}$.